

उत्कृष्ट उद्यमी सम्मान कार्यविधि, २०७९

मन्त्रिस्तरबाट स्वीकृत मिति: २०७९।१०।२४

संशोधन गर्ने:

उत्कृष्ट उद्यमी सम्मान (पहिलो संशोधन) कार्यविधि, २०८२

संशोधन मिति: २०८२।१२।१०

प्रस्तावना: विभिन्न स्रोत, साधन, श्रृजना र सीपको प्रयोग गरी उद्यम गरिरहेका प्रदेशका उत्कृष्ट उद्यमीको छनौट गरी सम्मान प्रदान गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित, प्रभावकारी र पारदर्शी बनाउन वान्छनीय भएकोले,

सुदूरपश्चिम प्रदेश सरकारको सामाजिक विकास मन्त्रालयले यो कार्यविधि बनाई लागू गरेको छ।

१. **संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:** (१) यो कार्यविधिको नाम “उत्कृष्ट उद्यमी सम्मान कार्यविधि, २०७९” रहेको छ।

(२) यो कार्यविधि मन्त्रालयको मन्त्रिस्तरिय निर्णयबाट स्वीकृत भएको मितिदेखि प्रारम्भ हुनेछ।

२. **परिभाषा:** विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,-

- (क) “सम्मान” भन्नाले उत्कृष्ट उद्यमीलाई प्रोत्साहन स्वरूप प्रदान गरिने नगद पुरस्कार सहितको सम्मान सम्झनु पर्छ।
- (ख) “मन्त्रालय” भन्नाले प्रदेशको सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ।
- (ग) “प्रदेश” भन्नाले सुदूरपश्चिम प्रदेश सम्झनु पर्छ।
- (घ) “उद्यमी” भन्नाले विभिन्न स्रोत साधन, सीप र श्रृजनाको प्रयोग गरी व्यापार व्यवसाय, उद्योग संचालन गरिरहेका र अन्य श्रमिकलाई पूर्ण वा आंशिक रोजगारी प्रदान गरिरहेका व्यक्तिलाई सम्झनु पर्छ।
- (ङ) “श्रमिक” भन्नाले पारिश्रमिक लिई रोजगारदाताको लागि शारीरिक वा बौद्धिक कार्य गर्ने कामदार वा कर्मचारी वा जुनसुकै पदनाम दिई काममा लगाईएको व्यक्ति सम्झनु पर्छ।
- (च) “स्थानीय सिफारिस समिति” भन्नाले दफा ९ बमोजिमको सिफारिस समिति सम्झनु पर्छ।
- (छ) “छनौट समिति” भन्नाले दफा १० बमोजिम गठित “उत्कृष्ट उद्यमी सिफारिस तथा छनौट समिति” सम्झनु पर्छ।
- (ज) “विशेष प्राथमिकता समूह” भन्नाले दलित, आदिवासी जनजाती, एकल महिला, अपांगता भएका उद्यमी सम्झनु पर्छ।

३. **उद्देश्य:** यस कार्यविधि बमोजिम प्रदान गरिने सम्मानको उद्देश्य देहाय बमोजिम रहेको छ :-

- (क) उद्यमशीलताको माध्यमबाट आर्थिक सशक्तीकरणमा योगदान पुर्याएका उद्यमीलाई प्रोत्साहन गर्ने,
- (ख) स्वदेशमै श्रम तथा स्वरोजगारको माध्यमबाट उद्यमशीलताको विकास गर्न प्रोत्साहन गर्ने,
- (ग) उद्यमीहरूलाई आफ्नो कार्यक्षेत्रमा सफल बन्न अभिप्रेरित गर्ने,
- (घ) योग्य र उर्जावान जनशक्तिलाई विदेश पलायन हुनबाट रोक्ने, र
- (ङ) उद्यमी तथा श्रमिकको योगदान प्रति आत्म गौरवको अनुभूति दिलाउने।

४. **सम्मानित हुनेको संख्या:** *(१) प्रत्येक जिल्लाबाट एकजनाका दरले प्रदेशका नौ वटै जिल्लाबाट कूल नौ जना उत्कृष्ट उद्यमीहरूलाई सम्मान गरिनेछ।

(२) उत्कृष्ट उद्यमी छनौट गर्दा उच्चतम अंक प्राप्त गर्नेलाई योग्यताक्रमका आधारमा छनौट गरिनेछ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित।

(३) सम्मानका लागि छनौटमा परेका *नौ जना उद्यमीलाई प्रति व्यक्ति रु.पचास हजारका दरले नगद पुरस्कार सहित सम्मानपत्र प्रदान गरिनेछ ।

५. छनौट तथा मूल्यांकनका आधारहरू: उत्कृष्ट उद्यमी छनौट सम्बन्धी मूल्यांकनका आधारहरू अनुसूची-१ बमोजिम हुनेछन्।

६. पुरस्कार तथा सम्मान प्राप्त गर्ने योग्यता: (१) उद्यमीले देहाय बमोजिमको योग्यता पुरा गरेको हुनुपर्नेछ:-

- (क) प्रदेशमा स्थायी बसोबास भई प्रदेशभित्रै उद्यम गरिरहेको नेपाली नागरिक,
- (ख) उद्यमी स्वयम् आफै संचालक भई व्यवसाय दर्ता र संचालन गरेको,
- (ग) विगत दुई वर्षदेखि निरन्तर रुपमा श्रम तथा उद्यम गरिरहेको,
- (घ) नियमित रुपमा सरकारलाई तिर्नु पर्ने कर बुझाएको र आफ्नो व्यवसायको लेखापरिक्षण गरेको, र
- (ङ) वार्षिक न्यूनतम पाँचलाख रुपैयासम्मको कारोबार गरेको हुनुपर्ने ।

७. पेश गर्नुपर्ने कागजातहरू: उद्यमीले देहाय बमोजिमका कागजातहरू पेश गर्नु पर्नेछ:-

- (क) अनुसूची-२ बमोजिमको प्रस्ताव,
- (ख) नागरिकताको प्रतिलिपि,
- (ग) दुई प्रति पासपोर्ट साइजको फोटो,
- (घ) उद्योग दर्ता प्रतिलिपि,
- (ङ) कर चुक्ता प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि,
- (च) पछिल्लो वर्षको लेखा परिक्षण प्रतिवेदन,
- (छ) PAN/VAT दर्ताको प्रतिलिपि,
- (ज) सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिश पत्र, र
- (झ) विशेष प्राथमिकता समूह खुल्ने निस्सा ।

८. सूचना प्रकाशन, प्रस्ताव पेश गर्ने स्थान र सिफारिस प्रकृया: सूचना प्रकाशन, प्रस्ताव पेश गर्ने स्थान र सिफारिसको प्रकृया देहाय बमोजिम हुनेछ:-

- (क) मन्त्रालयले कम्तीमा एक्काइस दिनको सार्वजनिक सूचना प्रकाशन गरी अनुसूची-२ बमोजिमको ढाँचामा इच्छुक उद्यमीबाट प्रस्ताव माग गर्नेछ ।
- (ख) सूचना मन्त्रालयको वेभसाईट र स्थानीय पत्रपत्रिकामा समेत प्रकाशन गरिनेछ । साथै सामाजिक विकास कार्यालय र स्थानीय तहमा समेत सूचना टाँसको लागि पठाइनेछ । स्थानीय तहमा सूचना पठाउँदा यस कार्यविधिको प्रमाणित प्रतिलिपि समेत पठाइनेछ ।
- (ग) प्रस्तावहरू सम्बन्धित स्थानीय तहमा बुझाउनु पर्नेछ ।
- (घ) प्रस्तावसाथ दफा ७ बमोजिमका कागजातहरू संलग्न राख्नु पर्नेछ ।
- (ङ) सम्बन्धित स्थानीय तहले पेश भएका प्रस्ताव मध्येबाट म्याद समाप्त भएको पन्ध्र दिनभित्र दफा ९ बमोजिमको सिफारिस समितिको सिफारिसका आधारमा उत्कृष्ट कुनै एउटा उद्यमीको नाम आवश्यक कागजात सहित मन्त्रालयमा पठाउनु पर्नेछ । सिफारिस समितिले उत्कृष्ट उद्यमी सिफारिस गर्दा

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

अनुसूची-१ बमोजिमका आधारमा उच्चतम अंक प्राप्त गर्ने कुनै एउटा उद्यमीलाई सिफारिस गर्नुपर्नेछ। स्थानीय तहले मन्त्रालयमा कागजात पठाउँदा सिफारिस समितिको निर्णय प्रतिलिपि अनिवार्य राख्नुपर्नेछ ।

(च) सम्बन्धित स्थानीय तहबाट सिफारिस हुन आएका प्रस्तावहरू मन्त्रालयले दफा १० बमोजिमको छनौट समिति समक्ष पेश गर्नेछ ।

(छ) छनौट समितिले खण्ड (च) बमोजिम पेश भएका प्रस्ताव र संलग्न कागजातका आधारमा अनुसूची-१ बमोजिम मूल्यांकन गरी प्रत्येक जिल्लाबाट उच्चतम अंक प्राप्त गर्ने *एकजना उद्यमीलाई पुरस्कार तथा सम्मानका लागि मन्त्रालय समक्ष सिफारिस गर्नु पर्नेछ ।

(ज) छनौट समितिले आवश्यकतानुसार सम्बन्धित उद्यमको स्थलगत अनुगमन समेत गर्न सक्नेछ ।

(झ) स्थलगत अनुगमनका लागि मन्त्रालयले आवश्यकतानुसार जिल्लास्थित सामाजिक विकास कार्यालय वा सम्बन्धित स्थानीय तहलाई अनुरोध गर्न सक्नेछ ।

९. स्थानीय सिफारिस समिति: (१) पेश हुन आएका प्रस्तावको अनुसूची-१ का आधारमा मूल्यांकन गरी उत्कृष्ट एक उद्यमीको नाम मन्त्रालयमा सिफारिस गर्न सम्बन्धित स्थानीय तहमा देहाय बमोजिमको एक स्थानीय सिफारिस समिति रहनेछ:-

(क) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	- संयोजक
(ख) प्रमुख वा अध्यक्षले तोकेको सम्बन्धित स्थानीय कार्यपालिकाको सदस्य एकजना	- सदस्य
(ग) रोजगार संयोजक, रोजगार सेवा केन्द्र, सम्बन्धित स्थानीय तह सचिव	- सदस्य

(२) समितिको बैठक संयोजकले तोकेको मिति, समय र स्थानमा बस्नेछ ।

(३) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार दफा ८ को खण्ड (ड) बमोजिम हुनेछ ।

१०. छनौट तथा सिफारिस समिति: (१) स्थानीय तहबाट सिफारिस भई आएका प्रस्तावको मूल्यांकन मार्फत उत्कृष्ट उद्यमी छनौट गरी मन्त्रालय समक्ष सिफारिस गर्न देहाय बमोजिमको एक छनौट तथा सिफारिस समिति रहनेछ :-

(क) महाशाखा प्रमुख, प्रशासन तथा योजना महाशाखा, मन्त्रालय	- संयोजक
(ख) अधिकृत प्रतिनिधि, आर्थिक मामिला मन्त्रालय	- सदस्य
(ग) शाखा प्रमुख, आर्थिक प्रशासन शाखा, मन्त्रालय	- सदस्य
(घ) शाखा प्रमुख, कानून तथा फैसला कार्यान्वयन शाखा, मन्त्रालय	- सदस्य
(ङ) शाखा प्रमुख, श्रम तथा रोजगार शाखा, मन्त्रालय	- सदस्य सचिव

(२) समितिको बैठक संयोजकको निर्देशानुसार सदस्य-सचिवले बोलाउनेछ ।

(३) समितिको बैठकमा बढीमा तीन जनासम्म विज्ञ तथा कर्मचारीहरू आमन्त्रित गर्न सकिनेछ ।

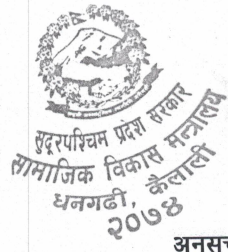
(४) समितिले यस कार्यविधिमा उल्लेख भए बाहेकका छनौटका अन्य आधारहरू आवश्यक परेमा आफै बनाउन सक्नेछ ।

११. सम्मानको राशी: (१) सम्मानको राशी प्रति उद्यमी रु. पचास हजार हुनेछ ।

(२) उत्कृष्ट उद्यमीलाई नगद पुरस्कार सहित सम्मान पत्र प्रदान गरिनेछ ।

* पहिलो संशोधनद्वारा संशोधित ।

१२. सहयोग गर्नुपर्ने: यस कार्यविधि बमोजिम गरिने कार्यमा आवश्यक सहयोग गर्नु सम्बन्धित सबैको कर्तव्य हुनेछ ।
१३. कार्यविधि संशोधन गर्न सक्ने: मन्त्रालयले आवश्यकतानुसार यो कार्यविधि संशोधन गर्नसक्नेछ ।
१४. बाधा अड्काउ फुकाउने: यस कार्यविधिको कार्यान्वयनमा कुनै बाधा आईपरेमा मन्त्रालयले बाधा अड्काउ फुकाउन सक्नेछ ।
१५. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा लेखिएका कुराहरुमा यसै बमोजिम र अन्यमा प्रचलित कानून बमोजिम हुनेछ ।

अनुसूची - १
(दफा ५ सँग सम्बन्धित)
मूल्यांकनका आधार

सि. नं	छनौटको आधार	अधिकतम अंक	न्यूनतम अंक	प्रासांक
१.	विगत दुई वर्षदेखि कति श्रमिकलाई पूर्ण रोजगारी दिएको छ ? (संख्याको आधारमा अंक दिने)	१२	६	<ul style="list-style-type: none"> ➢ ५ वा ५ जना भन्दा बढीलाई रोजगारी दिएको भए : १२ अंक ➢ ३ देखि ४ जनालाई रोजगारी दिएको भएमा : ९ अंक ➢ १ देखि २ जनालाई रोजगारी दिएको: ६
२.	स्थानीय स्रोत र साधन प्रयोग गरी उद्यम सञ्चालन गरेको	१५	८	<ul style="list-style-type: none"> ➢ स्थानीय स्रोत साधन र कच्चा पदार्थको प्रयोग गरी संचालन भएको भए: १५ अंक ➢ स्थानीय र बाह्य दुवै स्रोत साधन र कच्चा पदार्थको प्रयोग गरी संचालन भएको भए: १२ अंक ➢ बाह्य स्रोत साधन र कच्चा पदार्थको प्रयोग गरी संचालन भएको भए: ८ अंक
३.	श्रम तथा वातावरणमैत्री उद्यम	५	३	श्रम तथा वातावरण मैत्री भए : बढीमा ५ अंक र कम्तीमा ३ अंक (खुला स्थान, बगैचा, बोटबिरुवा, विश्रामस्थल र सरसफाईलाई आधार मानी अंक प्रदान गर्ने)
४.	विशेष प्राथमकिता समूह	३	०	दलित, आदिवासी जनजाती, महिला, अपांगता भएका उद्यमी भए ३ अंक अन्य भए ०
५.	वैदेशिक रोजगारबाट फर्की उद्यम संचालन गरेका	५	०	➢ वैदेशिक रोजगारबाट फर्की उद्यम संचालन गरेका भए ५ अंक र अन्य भए ० अंक
६.	उत्पादित वस्तु तथा सामग्रीको व्यवस्थापन र प्याकेजिङ्ग	१०	४	उत्पादित वस्तु तथा सेवा सामग्रीको व्यवस्थापन र प्याकेजिङ्गका आधारमा : बढीमा १० अंक र कम्तीमा ४ अंक
	जम्मा अंक	५०	२१	

(दफा ८ को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

पेश गर्नुपर्ने विवरणको ढाँचा

१. उद्यमीको नाम:
२. व्यवसाय/उद्यमशीलताको नाम:
३. पद/भूमिका:
४. कार्य प्रकृति:
५. ठेगाना:
६. कार्यरत/व्यवसाय स्थापना मिति:
७. फोन, फ्याक्स, इमेल:
८. विगत दुई वर्षदेखि हालसम्म रोजगारी दिइएको श्रमिकको संख्या र नामावली (श्रमिकको हाजिरी, नियुक्ति पत्र वा अन्य कुनै निस्सा भए पेश गर्ने) :
९. के, कुन स्थानीय र बाह्य स्रोत साधन प्रयोग गरी उद्यमशीलता गरिरहेको (स्थानीय र बाह्य स्रोतको नामावली बुँदागत रूपमा खुलाउने) :
१०. वातावरणमैत्री उद्यम भए नभए (खुला स्थान, बगैँचा, बोटविरुवा, विश्रामस्थल र सरसफाई के, कस्तो छ लेख्ने)
११. वैदेशिक रोजगारबाट फर्की उद्यम सञ्चालन गरेको वा नगरेको (यदि गरेको भए कार्य अवधि र देशको नाम खुलाउने साथै भिसा र पासपोर्टको प्रतिलिपि संलग्न राख्ने) :
१२. विशेष प्राथमिकता समूह भए खुलाउने:
१३. उत्पादित वस्तु, सामग्री तथा निर्माण गरिएका वस्तुहरूको व्यवस्थापन र प्याकेजिङ्ग कस्तो रहेको खुलाउने:
१४. कार्यको गुणस्तरियता, दक्षता र प्रभावकारीता कस्तो रहेको:
१५. श्रम/व्यवसायले पारेको सामाजिक/आर्थिक प्रभाव:
 - (क).....
 - (ख)
१६. अन्य कुरा केही भए खुलाउने:

संलग्न कागजातहरू:

- (क)
- (ख)
- (ग)
- (घ)

.....
विवरण पेश गर्नेको दस्तखत